

ZA NEDELJO

Elizabeta Mora.

Spominski dan 5. februar.

Rodila se je 21. novembra 1774 v Rimu iz zelo ugledne družine. Vzgojena je bila v samostanu avguštink. V teh letih je napravila obljubo devišstva in se je pečala z mislijo, da bi postala redovnica. Po letih pa je čisto pozabila na to obljubo in se je 21 let stara omožila z odvetnikom Krištofom Mora. Zakon ni bil srečen. Mož je živel zelo nerodno in lahkomišljeno, prva ljubezen do žene je vedno bolj ginevala in se je polagoma spremenila v ljubosumnost, nazadnje pa v sovraštvo. Elizabeta je storila vse, da bi ohranila moža na pravi poti, a pomagalo ni nič. Delal je dolg za dolgom in se je čisto zapletel v mreže neke ničvredne ženske. Od strani moževih sorodnikov so ji očitali, da je ona kriva teh razmer. Vse te bridke preizkušnje so delovale tako, da se je vedno bolj odtujevala svetu. Ko nikjer pri ljudeh ni našla tolažbe in sočutja, je tembolj začela misliti na Boga in se ga oklepali. V tem času, ko se je Elizabeta od vseh zapuščena obrnila čisto k Bogu, se je tudi spomnila svoje mladostne obljube vednega devišstva. Silpo je obžalovala, da je prelomila svojo obljubo, čeravno se je to zgodilo iz pozabljivosti in nekako nevede. Sklenila je, da hoče nositi svoj težki zakonski križ kot pokoro za svoj prestopek.

Ta njen križ pa je postajal vedno hujši in težji. Otroci so doraščali, a mož se ni brigal za nje nič. Vsa skrb za otroke in njihova vzgoja je slonela na ramah slabotne žene. Na vso moč se je trudila, otroke vzgajati prav krščansko in v strahu božjem. Pa doživeti je morala večkrat tudi na njih razočaranje in veliko bridkost. Razen tega so jo trle težke gmotne skrbi. Radi lahkomišljenega moževega življenja je premoženje vedno bolj kopnelo, bila je že največja nevarnost, da pride do popolnega poloma in da bodo kot berači na cesti. Elizabeta se je trudila, da bi to nesrečo preprečila, a je ni mogla; pred najhujšim jih je obvaroval njen tast, ki jim je priskočil na pomoč. Mož pa je čim dalje tem hujše propadal in je postajal tako surov, da je bilo večkrat njeno življenje v nevarnosti. Med drugim je od nje kar zahteval, da mu dovoli skupno življenje z ono žensko, ki je bila kriva vse njihove nesreče. Od mnogih strani so ji svetovali, da naj si izprosi od Cerkve dovoljenje, da prekine skupno življenje z možem. A ona ni hotela o tem nič slišati in je rekla, da ne stori tega ne radi otrok, pa tudi radi moža ne. Vztrajala je, čeravno je postajalo življenje vedno hujše. Gmotne razmere v družini so postajale vedno bolj žalostne, tako da je Elizabeta, ki je bila v mladosti v hiši svojih staršev vajena dobrega življenja, morala trpeti celo pomanjkanja in je bila navezana na milodare svojih znancev. Mož je tudi postajal vedno hujši in je na vso njeno prijaznost in potrpežljivost imel za odgovor le še tem hujšo surovost.

Razen tega svojega glavnega življenjskega križa jo je Bog obiskoval pa še z mnogimi drugimi bridkostmi. Velikokrat je čutila strašno notranjo praznino in žalost in že skoro obup. Mučile so jo razne bolezni. A od Boga, katerega se je čim dalje bolj oklepala, je dobivala moč, da je vse to prenašala kot »močna žena«, o kateri govori sv. pismo. Tako mirna in junaška je postala v svojem trpljenju, da je mnogim drugim postala velika tolažnica in so številni ljudje, ki so jih trle bridkosti, prihajali k njej po tolažbo in svet. Umrla je dne 5. februarja 1825. Kar se ji ni posrečilo v življenju, to je dosegla v smrti. Izprosila je svojemu možu milost spreobrnjenja. Vstopil je kmalu po njeni smrti v frančiškanski red in je živel do svojega konca zelo spokorno in vzgledno. Življenje Elizabete Mora Cerkve že preiskuje in ji je že priznala naslov »častiljiva«.

Bog daje v svojih izvoljenih ljudem nauk in zgled za vsak njihov položaj. Če je Bog ravno v naših časih postavil visoko na svetilnik luč Elizabete Mora, je to storil gotovo radi tega, ker je ta luč ravno današnjemu času tako zelo potrebna. Kolikokrat se danes tako lahkomišljeno sklepajo zakoni! Mladi ljudje od zakonskega, družinskega življenja pričakujejo samo udobnosti, samo prijetnosti in uživanja. A ko je potem v zakonu čisto drugače, ko pridejo skrbi, ko se je treba v tej in oni stvari radi da našnjih težavnih razmer omejiti, ko se pokažejo kake napake zakonskega sodruge, ko pridejo bolezni, kolikokrat se začne potem v zakonu velika nezadovoljnost, se začnejo prepiri, kolikokrat se družine trgajo in gredo narazen. — Elizabeta Mora kaže, kaj je prava, po zakramentu posvečena zakonska ljubezen, zvestoba in požrtvovalnost. Ona kaže, kako pravi zakonec v zakonu ne išče sebe, temveč svojega sodruga, kako mu je zvest pomočnik in tolažnik, ona kaže, kako krščanski zakonski sodrug tudi v najhujših slučajih, ko se mu srce trga, svojega sodruga vendar ne sovraži, vendar čisto ne zavrže, temveč s Kristusovo ljubeznijo misli na nje govo dušo, pa za njo moli, za njo žrtvuje, za njo trpi in jo skuša tako rešiti. Taka ljubezen pa seveda pride iz duše, ki je tako krščanska, tako od Boga prešinjena, kakor je bilo duša častiljive Elizabete.

Letošnji jubileji. Ves katoliški svet obhaja letos zlatomašni jubilej svojega najvišjega poveljarja papeža Pija XI., ki je bil rojen 31. majnika 1857, v duhovnika posvečen 20. decembra 1879, papežem izvoljen 6. februarja 1922, kronan pa 12. februarja 1922. Po vsem katoliškem svetu so se osnovali odbori, ki hočejo skrbeti za vredno proslavo te izredne slovesnosti. Papež sam pa je s pismom z dne 6. januarja proglasil za Rim in za ves svet izredno sveto leto z odpustki jubilejnega leta. Kot poseben sad papeževega jubileja naj bi bila tudi ureditev razmer med papežem in italijansko državo, tako da bi papež postal v resnici od italijanske milosti neodvisen in bi zopet imel svojo, četudi malo

državico. — Naši bratje Čehi pa praznujejo letos z velikimi slovesnostmi tisočletnico mučeniške smrti svojega kneza sv. Václava, ki ima velike zasluge za razširjanje krščanstva na Češkem, pa tudi za razširjenje prave omike in izobrazbe. K tem slovesnostim bo prihitelo na Češko veliko prijateljev češkega naroda, med njimi tudi Slovenci. Vseh proslav se udeležuje tudi čehoslovaška država po svojih zastopnikih. — Čehi obhajajo letos še tudi drug jubilej, namreč 200letnico, odkar je bil prištet svetnikom njihov rojak Ivan Ne pomuk. V njegovem rojstnem kraju so že čisto prenovili cerkev, ki je sezidana na prostoru, kjer je stala njegova domača hiša in ves mesec maj se bodo v njej vršile velike slovesnosti.

Iz kardinalskega zbora. Kardinali so svetovalci in prvi sodelavci papežev pri vladanju sv. Cerkve. Kardinali tudi volijo novega papeža. Število kardinalov je določeno: znaša 70. Sedaj jih je 62 in sicer 6 kardinalov škofov, 49 kardinalov duhovnikov in 7 kardinalov diakonov. Od teh je 29 Italijanov, 33 jih je drugih narodnosti in sicer 7 v Franciji, 5 v Španiji, 4 v Nemčiji, 4 v Združenih državah Amerike, po 2 v Avstriji, na Poljskem in Angleškem, po 1 na Ogrskem, Češkem, Belgiji, Nizozemskem, Portugalskem, Kanadi in Braziliji. V Rimu samem jih je 42, zunaj pa 34. Imenovani so 2 še od Leona XIII., 17 od Pija X., 19 od Benedikta XV., 24 pa od sedanjega papeža. Po starosti je eden (Vanutelli) star nad 90 let, 6 jih je med 80 in 90, 17 med 70 in 80, 25 med 60 in 70, 10 med 50 in 60, najmlajši trije kardinali so pa med 40 in 50 in sicer so to 3 primasi ali prvi škoje na Španskem, Poljskem in Ogrskem.

Krščanska družina. Na Francoskem je začelo družinsko življenje pod vplivom brezverstva silno propadati. Vsa leto se razide veliko število zakonikih radi zelo malenkostnih razlogov na največjo škodo otrok in vsega življenja. Zato je bilo osnovano leta 1919 društvo »Krščanski zakon«, ki ima namen ohraniti zakonu krščanski značaj, s tem pa tudi srečo in mir. Letos zboruje to društvo v Strassbourgu in hoče tam postaviti smernice za nadaljno uspešno čuvanje zakona in njegove sreče.

Krščansko žensko gibanje. Na Poljskem je veliko udruženje katoliških žen, ki ima število 100.000. Nedavno je delavni kardinal Hlond poslal društvu pismo, v katerem povdarja, koliko krščanske žene lahko storijo na vseh poljih za prospeh verske stvari.

Cenjenim agitatorjem!

Cenjenim agitatorjem, ki so nam po naročilnih listih poslali nove naročnike, sporočamo, da smo pregledali, če so tisti naročniki že tudi plačali. Precej je bilo takih, ki niso plačali. Onim agitatorjem, ki so nam pridobili vsaj enega, ki je za celo leto plačal, pa smo te dni po končanem januarju, začeli pošiljati, kar in kakor smo obljubili. Namesto žepnega koledarčka smo nekaterim poslali sliko s stenskim koledarjem.